Staatsbosbeheer

Natuurbranden: lessen uit 2026 en de nieuwste ontwikkelingen

Marc Brosschot

Coördinerend adviseur natuurbranden en lid werkgroep VBNE

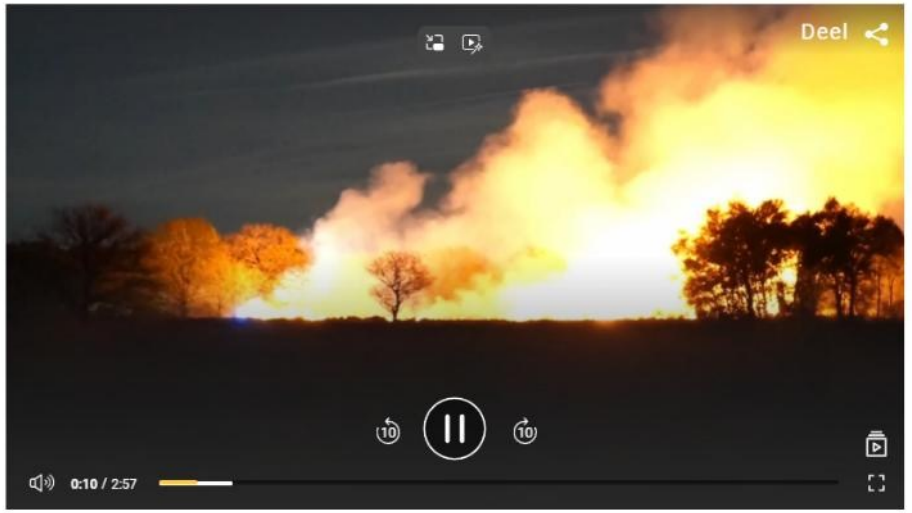

NOS Nieuws • Donderdag 7 mei, 15:19 •
Aangepast donderdag 7 mei, 15:22

Brand op militair terrein 't Harde veroorzaakt door oefening met springstoffen

De natuurbrand die op 29 april uitbrak op het militaire oefenterrein in 't Harde is

De Telegraaf WK 2026 Corona-enquête Nieuws Sport Financieel Entertainment VROUW

Beelden: Opnieuw natuurbrand op defensieterrein, nu in Assen

Natuurbrand Oirschotse Heide onder controle, 65 hectare

Door onze nieuwsredactie

3 mei 2026 om 22:04 0 reacties Delen

De brand die dagenlang heeft gewoed in het natuurgebied bij Weert en Budel is onder controle. De brandweer meldde zondag even voor 21.30

Klimaatverandering

Verwachting van het natuurbrandrisico in Nederland

Meer branden

Door een uitdrogend en opwarmend Nederland, gecombineerd met een toename van het aantal potentiële ontstekingsbronnen, worden meer natuurbranden verwacht.

Intensere branden

Door de veranderende condities kunnen natuurbranden intenser worden, met als gevolg dat ze ook sneller en vaker onbeheersbaar en daardoor lastiger te bestrijden worden.

Gelijktijdige branden

Omdat er meer branden worden verwacht en deze ook lastiger te bestrijden zijn, neemt de kans op gelijktijdigheid van natuurbranden toe. Hierdoor is er een grotere kans op een schaarste aan brandweermiddelen.

Grotere impact

De toename van het aantal natuur-branden en hun intensiteit, gepaard met een verdere verdichting van Nederland, leidt tot een toename van de impact van natuurbranden op mens, flora en fauna, vitale infrastructuur en economie.

Natuurbrandsignaal'23

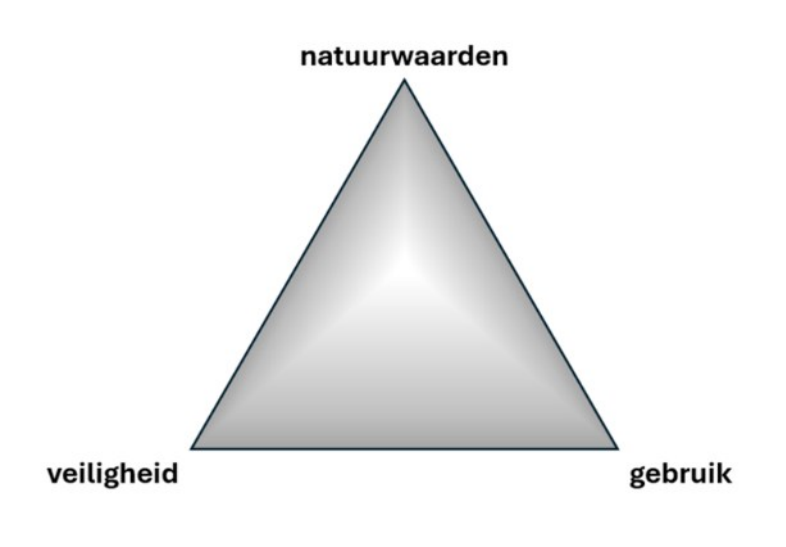
NIPV, KNMI, WUR, VU en Deltares

Nederlandse situatie

- Aantal branden in NL 600 per jaar
- Slechts een paar hiervan halen het nieuws
- Oproepen en verhalen in de media
- Nederland anders dan andere landen

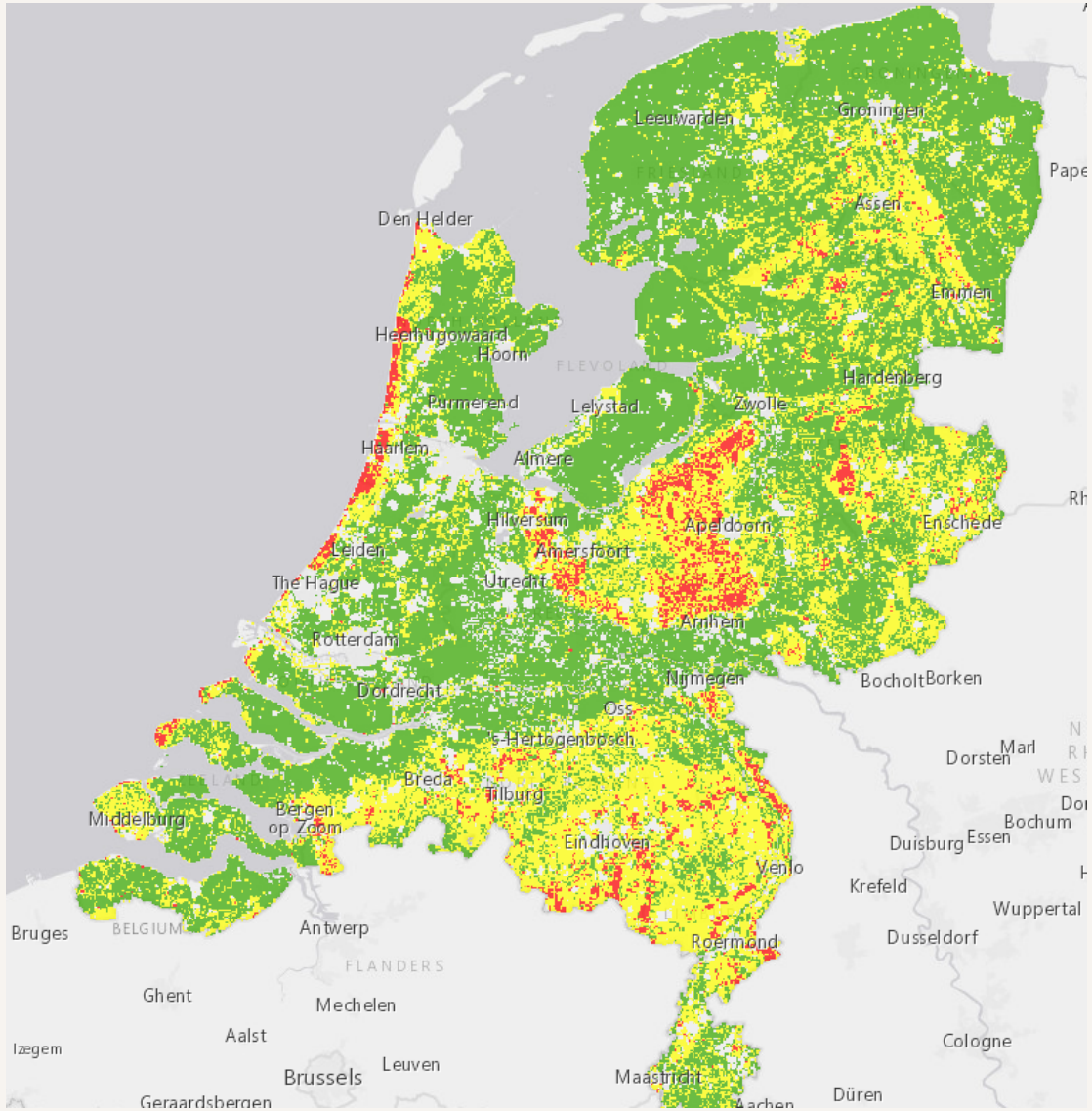
- Nagenoeg vlak landschap
- Mozaïeklandschap
- Goede infrastructuur
- Allemaal beheerde gronden
- Grote dichtheid van brandweerkazernes
- Veel bezoekers
- Stapeling van doelen

Bron: Veiligheidsregio Utrecht

Landelijke ontwikkelingen

- Werkgroep VBNE
- Landelijke coördinator namens TBO’s
- Bestuurlijke afspraken mei 2024
- Landelijke governance
- Landelijke samenwerkingsovereenkomst / wetgeving
- Nationaal Centrum voor Natuurbrandbeheersing (NCvN)
- Financiering maatregelen
- Landelijk crisisplan en communicatie
- Belangrijke Interreg projecten
  - Duitsland / Nederland
  - Vlaanderen / Nederland

Bron: Klimaateffectatlas

Lessen voor de beheerpraktijk

- Voorbereiden
  - Kennis
    - VBNE producten
    - Beheerdersdag / conferenties / symposia
  - Elkaar kennen
    - Planvorming
    - Maatregelen
    - Schouw
    - Oefenen
  - Natuurbrandmanagementplan
- Bereikbaarheid medewerkers
  - Extern / intern
  - Niet alleen piket regelen
  - Vervanging
- Overdracht brandweer → terreineigenaar
- Inzet aannemer / loonbedrijf

Terreinmaatregelen

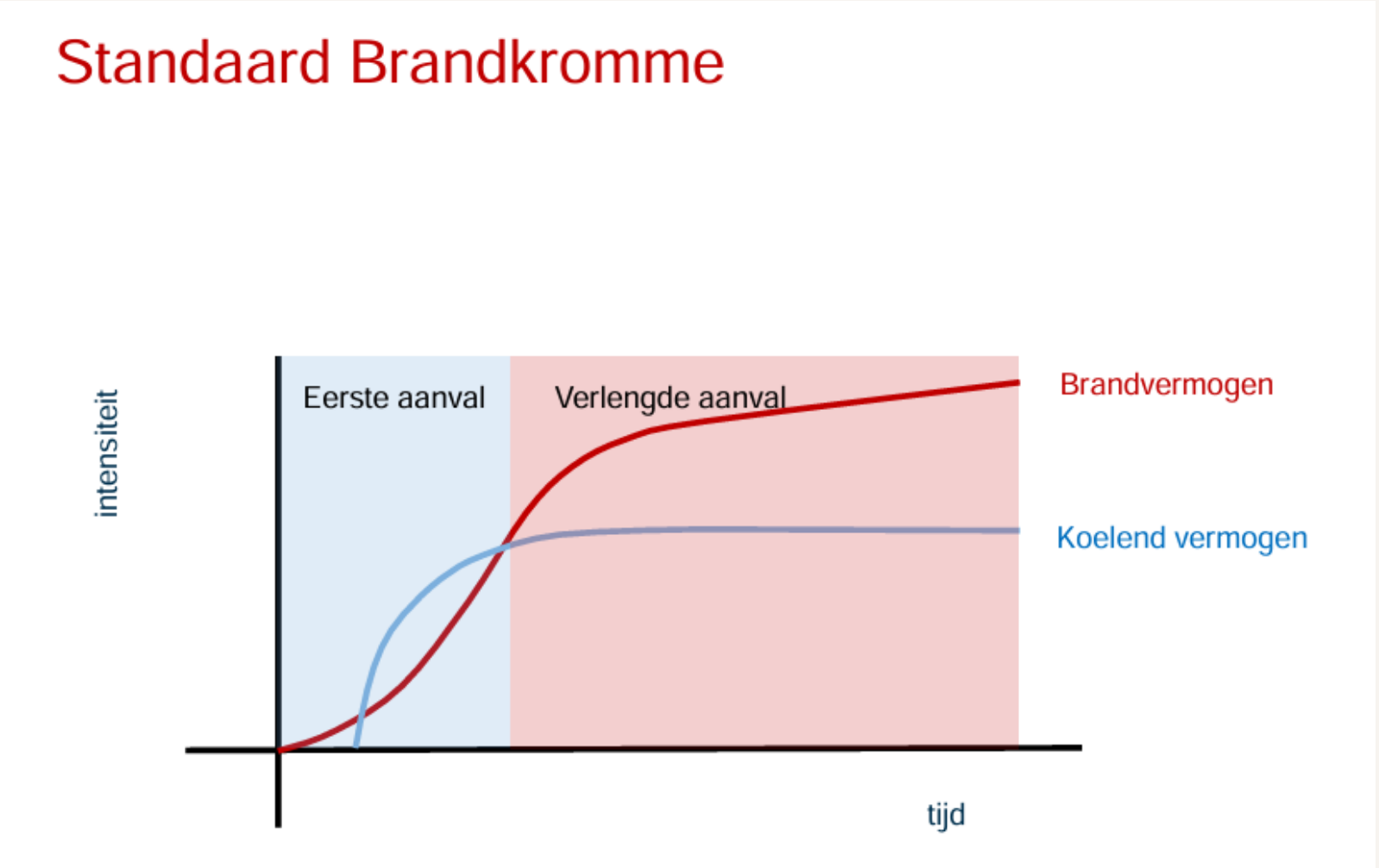
- Terreinmaatregel niet altijd dé oplossing
- Zeker niet altijd enige oplossing
- Wat levert een maatregel op
- Compenserende maatregelen
- Brand ontstaat vaak in korte vegetatie
- Dood hout, takkenrillen

Welke maatregelen zijn effectief?

Bereikbaarheid en toegankelijkheid belangrijk

- Denk weer aan 600 branden per jaar gemiddeld, slechts enkele halen het nieuws

Bron: Brandweer Nederland

Welke producten zijn er

Algemeen

- Factsheet en film ‘Samenwerken aan natuurbrandbeheersing’
- Woordvoeringslijn

Preventie

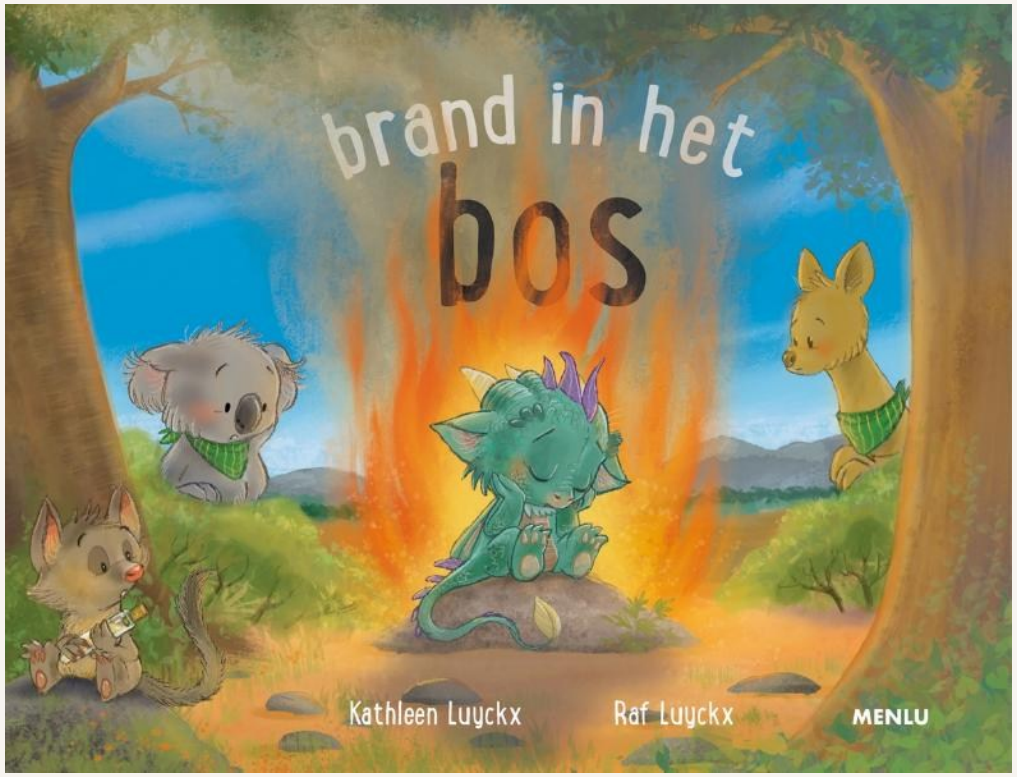
- Praktijkadvies VBNE
- Handreiking natuurbrandpreventieplan
  - Voorbereiding planvorming – gebiedsgerichte aanpak

Preparatie

- Handreiking natuurbrandoefeningen
  - Binnenkort beschikbaar

Repressie

- E-learning Natuurbrand – Wat nu?
  - Leer je groen
  - Toolbox

Handreiking natuurbrandoefeningen

- Hoe komt een oefening tot stand
- Ecologische impact
- Afwegingen bij organiseren
- Waarom is deelname terreinbeheerder waardevol
- Verschillende oefenvormen (9) w.o.
  - tabletop
  - natuurexcursie
  - rijvaardigheid
  - blusoefeningen
  - handcrew
  - helikopter

- *Jeroen de Boer – stagiair WUR*

Handreiking Natuurbrandoefeningen

Ten behoeve van de terreinbeheerder

Auteur: Jeroen de Boer

Begeleid door: Marc Brosschot
Tiemen Brouwer
Cathelijne Stoof

Datum: 15-08-2026

Foto coverpagina: door Marc Brosschot

Staatsbosbeheer

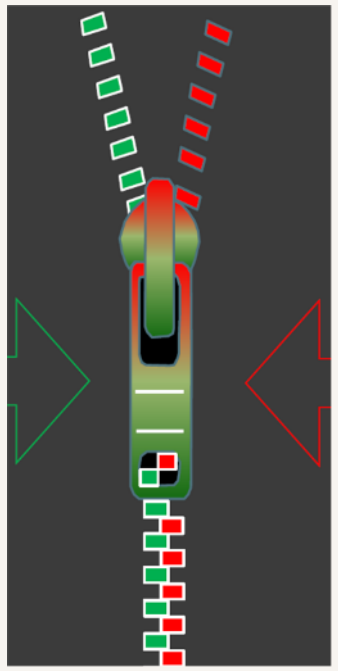
WAGENINGEN UNIVERSITY & RESEARCH

1

Hoe werk je samen met de brandweer en andere partners?

landelijk ⟷ regionaal/lokaal

- Provincie
- Collega TBO’s/eigenaren
- Veiligheidsregio(‘s) en brandweer
- Gemeenten
- Gebiedspartners/buren

Nijkerk
BRANDWEER
07-BZK-6
BRANDWEER

Natu(u)rbrandmanagement Beegder- en Hornerheide

Okt 2024 - 2027

Johan Arts – Bosgroep Zuid Nederland
Aniek Henken– Veiligheidsregio Limburg-Noord

Interreg (Ko-)finanziert von der Europäischen Union (Mede) gefinancierd door de Europese Unie
Deutschland – Nederland
Natu(u)rbrandmanagement

Cofinanciers / Kofinanzierer:
provincie limburg
Ministerium für Wirtschaft, Industrie, Klimaschutz und Energie des Landes Nordrhein-Westfalen

Partners/ Partner:
veiligheidsregio limburg-noord
IdF Institut der Feuerwehr NRW
Naturpark Maas-Schwalm-Nette Grenspark
Landesbetrieb Wald und Holz Nordrhein-Westfalen
Burggemeinde Brüggen
Niederkrüchten
Nettetal SEEN. STADT. UND MEHR.

Menu | nrc

Mijn nieuw

NIEUWS

Alleen het broodnodige werd meege
evacue
om een
reden h

▲ Luchtfoto's van natuurgebied Boschhuizerbergen, het bestrijden is. © ANP

UPDATE

Natuurbrand Venray controle, vlammen verwoestten meer dan 100 hectare natuur

De enorme brand in natuurgebied Boschhuizerbergen bij het Limburg Venray is na twee dagen onder controle, meldt de veiligheidsregio woensdagmiddag. Er kwam hulp van over de grens, toen Belgische pelotons aanhaakten om het vuur uit te krijgen.

Jos Bouten

Delen

05-08-2026, 17:05

TERUGLEZEN: Brand nog altijd niet onder controle, burgemeester roept op weg te blijven

De redactie 4 augustus, 06:39 • Aangepast 6 augustus, 13:47 • 21 minuten leestijd

Libelle
24 augustus ·

Wat begon als een zorgeloze vakantie, eindigde in een onverwachte evacuatie. Lies (39) en haar gezin moesten halsoverkop vluchten voor een natuurbrand in de Boschhuizerbergen. 🔥

'Ik ben behoorlijk chagrijnig vandaag. We waren op vakantie en ineens zitten we weer thuis. Vannacht sliepen we gewoon in ons eigen bed. Zonder kussens en dekbedden trouwens, want die liggen allemaal nog op de camping. Net als onze fietsen, opladers en schoon ondergoed. Vluchten voor een bosbrand, ik dacht dat dat alleen in Spanje of Frankrijk voorkwam. We hadden eerst geen vakantieplannen, maar besloten twee weken geleden toch nog iets te boeken op een rustige camping met zwembad in natuurgebied Boschhuizerbergen bij Venray, op maar een uurtje rijden van ons huis.'

'Onze drie kinderen gingen gewoon naar het zwembad. Maar toen we even later met een groepje andere campinggasten op het veldje stonden te praten, dwarrelde er ineens as uit de lucht. Iemand van de camping adviseerde om belangrijke spullen te pakken, voor h[illegible] te de knuffels van de kinderen en legde die met de telefoons in de auto. We begonnen te beseffen dat er toch echt iets aan de hand was. Even later kwam het verzoek om de camping een paar uur te verlaten.'

rookpluim
erd steeds
er, er vlogen
elikopters
zakken water
r ons heen'

Nog 5

INTERREG VI Natu(u)rbrandmanagement

1. Grensregio Nederland-Duitsland / Limburg - NRW
2. 8 gebieden
3. 6 werkpakketten – eur 3.8 miljoen

- ➢ Toolkit/natte stoplijn /
- ➢ Natuurbrandmanagementplannen & Maatregelen natuurbrandbeheersing
- ➢ Trainen en oefenen / blended learning
- ➢ Publiekscommunicatie Risk Factory NL/DE

Interreg (Ko-)finanziert von der Europäischen Union (Mede) gefinancierd door de Europese Unie
Deutschland – Nederland
Natu(u)rbrandmanagement

Cofinanciers / Kofinanzierer:
provincie limburg
Ministerium für Wirtschaft, Industrie, Klimaschutz und Energie des Landes Nordrhein-Westfalen

Partners/ Partner:
veiligheidsregio limburg-noord
IdF Institut der Feuerwehr NRW
Naturpark Maas-Schwalm-Nette Grenspark
Landesbetrieb Wald und Holz Nordrhein-Westfalen
Burggemeinde Brüggen
Niederkrüchten
Nettetal SEEN. STADT. UND MEHR.

Projectgebieden / Projektgebiete:

1. Reichswald
2. Mook en Middelaar
3. Maasduinen-Midden
4. Venlo-Nettetal-Straelen
5. Meinweg-Grenzwald
6. **Beegder-en Horner Heide**
7. Echt-Susteren/Roerdalen
8. Leudal

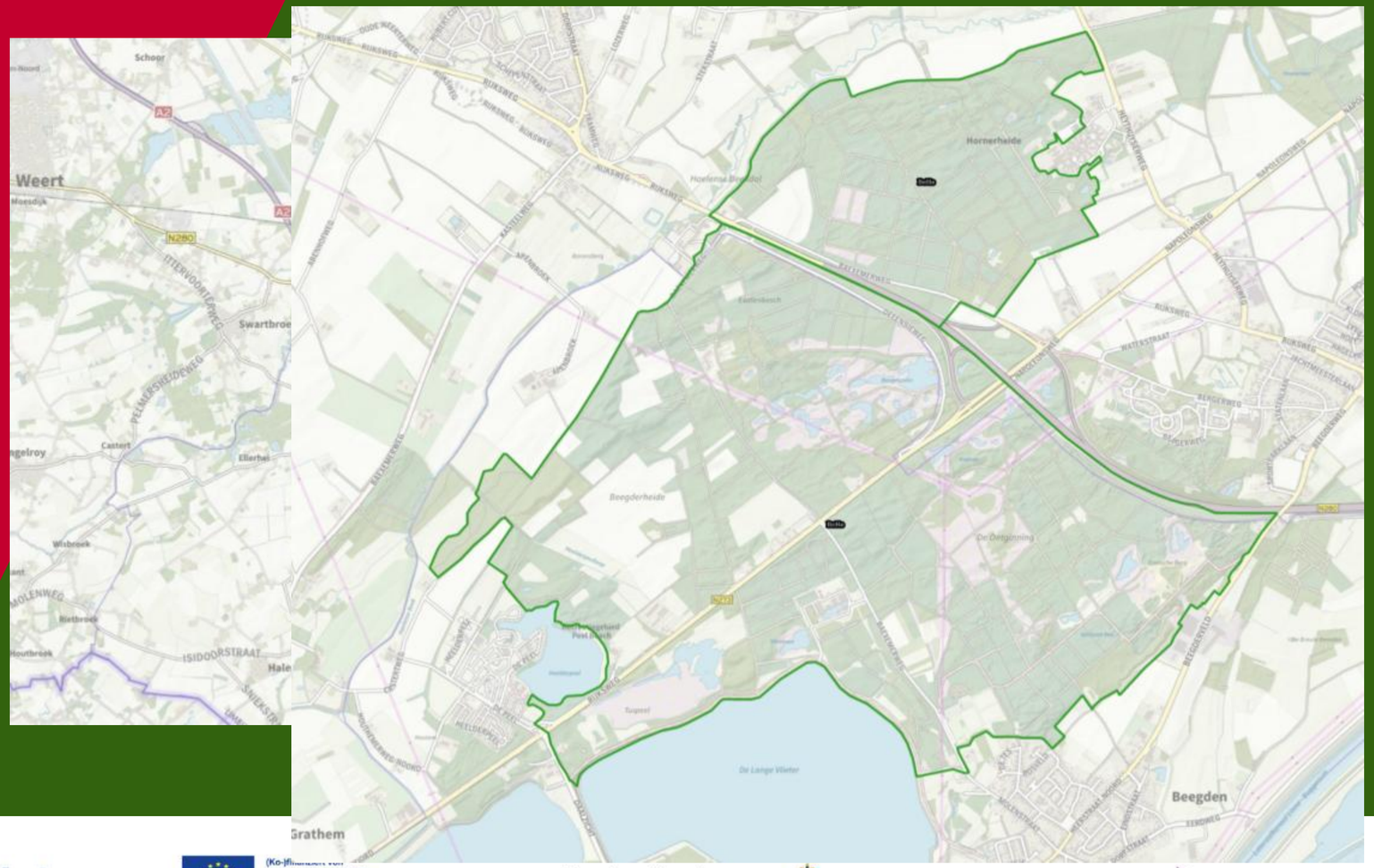

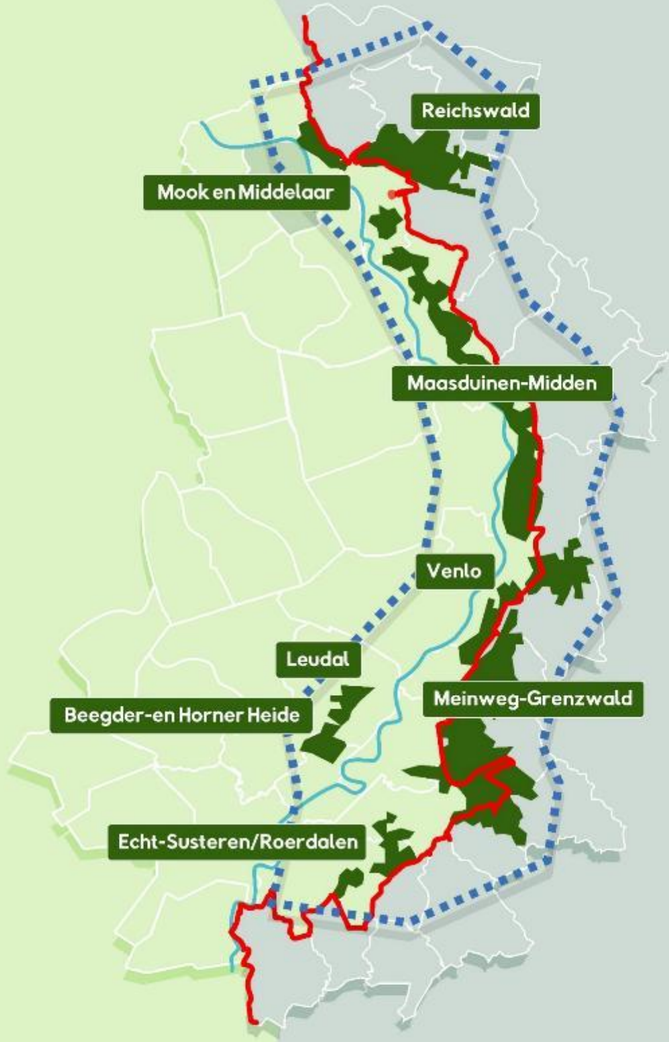
Interreg
(Ko-)finanziert von der Europäischen Union
(Mede) gefinancierd door de Europese Unie
Deutschland – Nederland
Natu(u)rbrandmanagement

Cofinanciers / Kofinanzierer:
provincie limburg
Ministerium für Wirtschaft, Industrie, Klimaschutz und Energie des Landes Nordrhein-Westfalen

Partners/ Partner:
veiligheidsregio limburg-noord
IdF Institut der Feuerwehr NRW
Naturpark Maas-Schwalm-Nette Grenspark
Landesbetrieb Wald und Holz Nordrhein-Westfalen
Burggemeinde Brüggen
Niederkrüchten
Nettetal SEEN. STADT. UND MEHR.

Ligging Beegder en Hornerheide

Interreg
(Ko-)finanziert von der Europäischen Union
(Mede) gefinancierd door de Europese Unie
Deutschland – Nederland
Natu(u)rbrandmanagement

provincie limburg

Ministerium für Wirtschaft, Industrie, Klimaschutz und Energie des Landes Nordrhein-Westfalen

veiligheidsregio limburg-noord

Landesbetrieb Wald und Holz Nordrhein-Westfalen

IdF Institut der Feuerwehr NRW

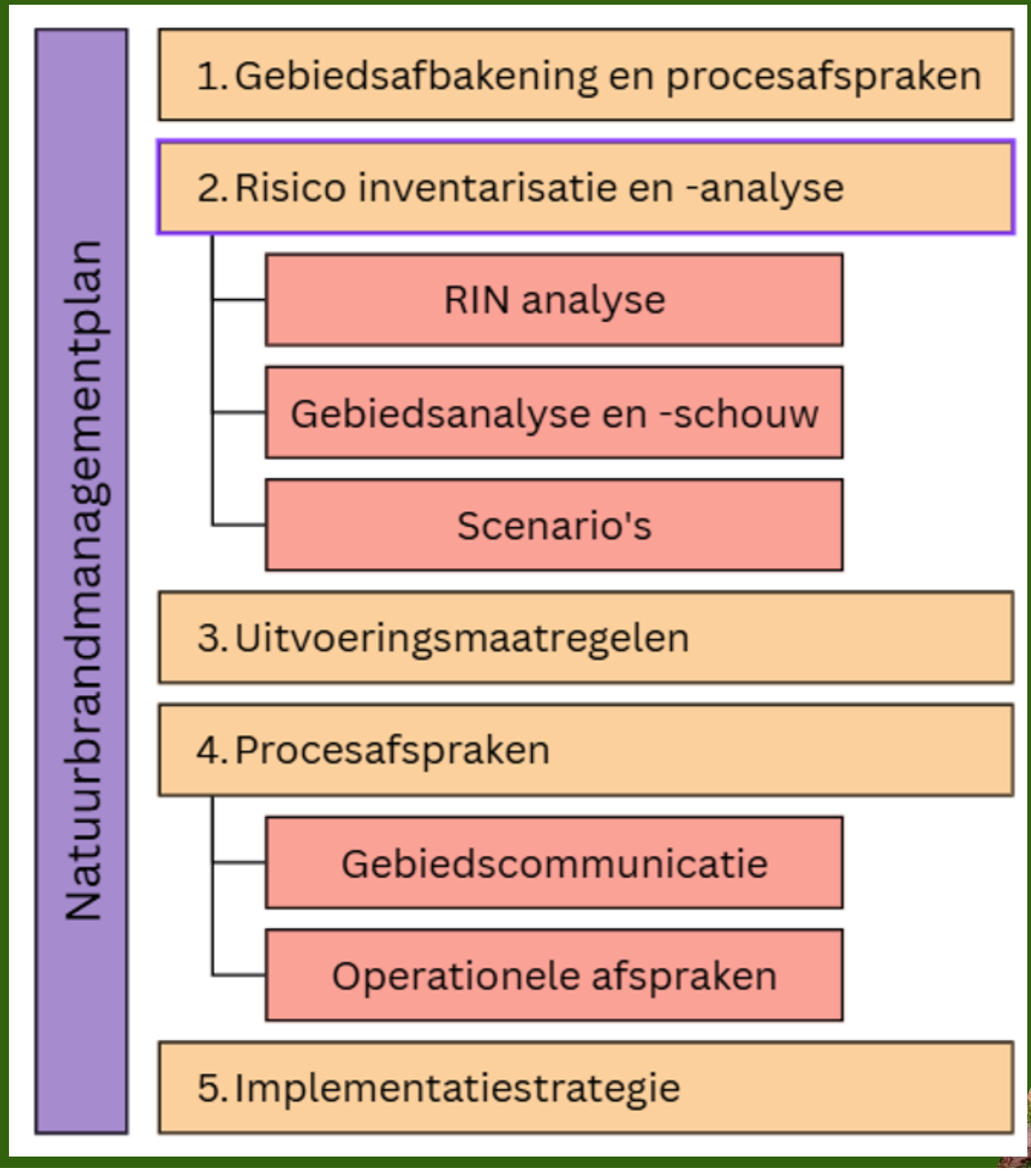
Naturpark Maas-Schwalm-Nette Grenspark

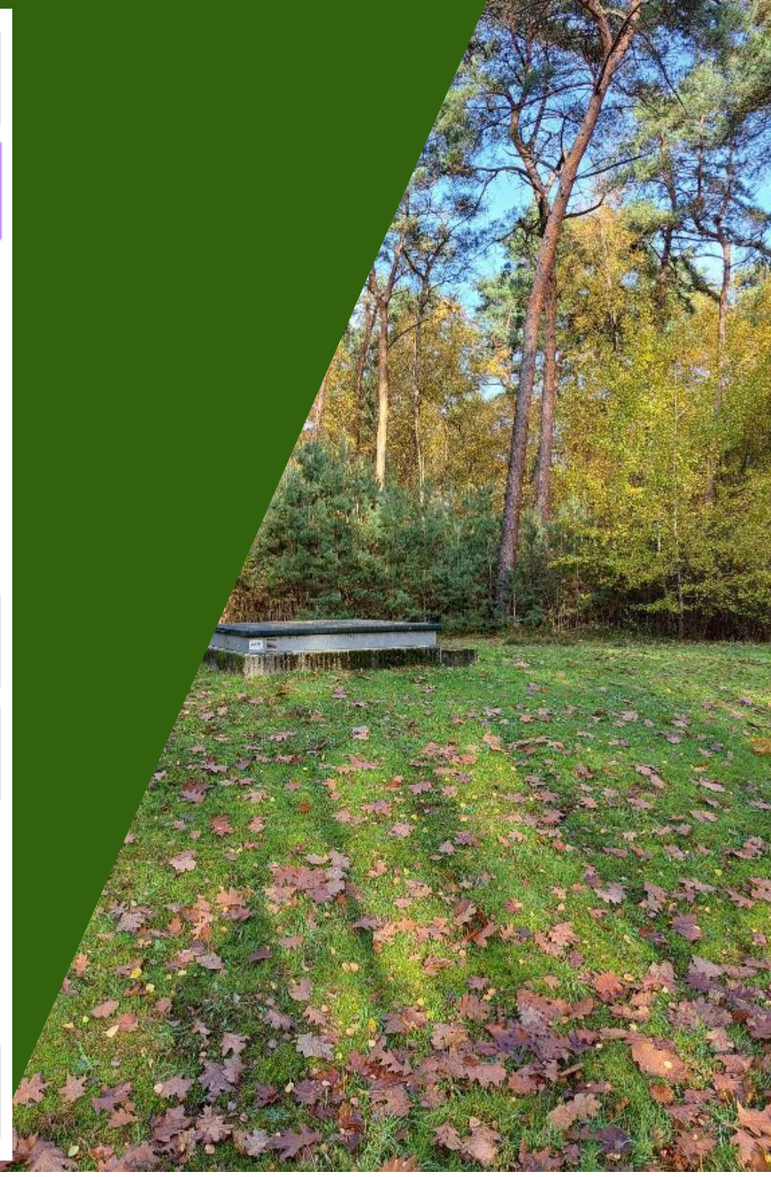
Burggemeinde Brüggen

Niederkrüchten

Nettetal SEEN. STADT. UND MEHR.

Aanpak

Interreg
(Ko-)finanziert von der Europäischen Union
(Mede) gefinancierd door de Europese Unie
Deutschland – Nederland
Natu(u)rbrandmanagement

Cofinanciers / Kofinanzierer:
provincie limburg
Ministerium für Wirtschaft, Industrie, Klimaschutz und Energie des Landes Nordrhein-Westfalen

Partners/ Partner:
veiligheidsregio limburg-noord
IdF Institut der Feuerwehr NRW
Naturpark Maas-Schwalm-Nette Grenspark
Landesbetrieb Wald und Holz Nordrhein-Westfalen
Burggemeinde Brüggen
Niederkrüchten
Nettetal SEEN. STADT. UND MEHR.

Beegder- en Hornerheide

1. 880 ha
2. Stichting Limburgs Landschap
3. Gemeenten Maasgouw en Leudal
4. WML
5. Fam. Magnée

Type natuur: Naaldbos, stuifzand, vennen
Functies: Drinkwaterwinning, leidingstraat, recreatie en biodiversiteit
Bebouwing: AZC, Zorginstelling, dorpskern Beegden, recreatiepark

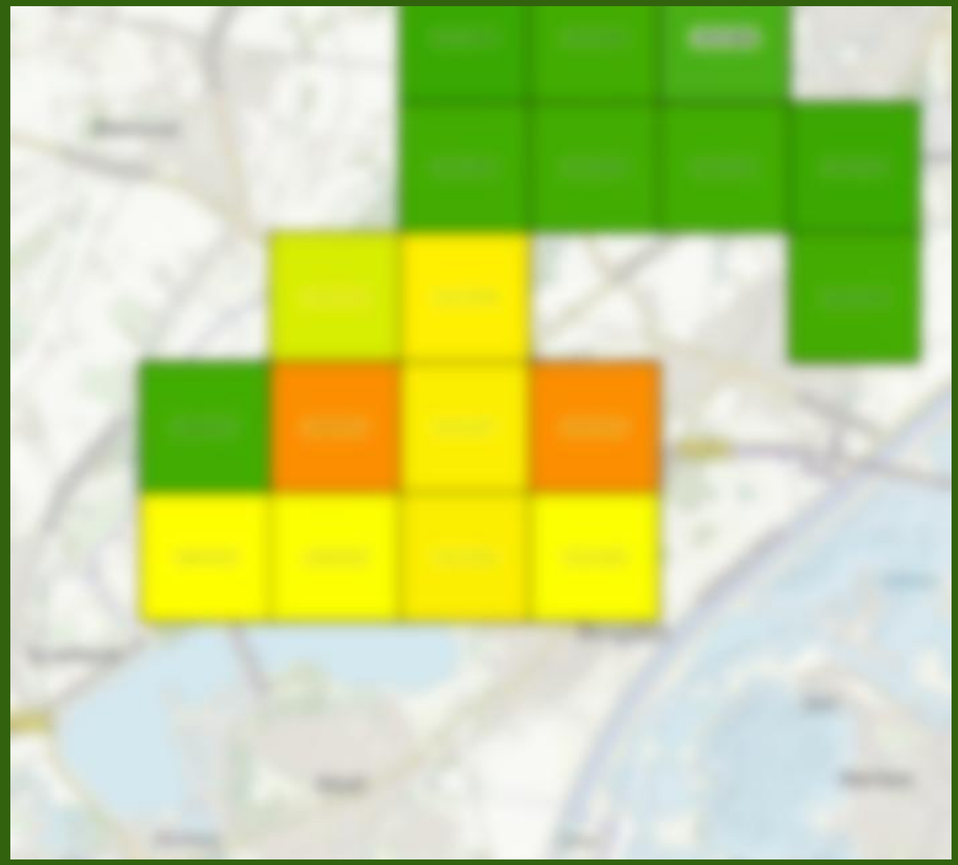

Interreg
(Ko-)finanziert von der Europäischen Union
(Mede) gefinancierd door de Europese Unie
Deutschland – Nederland
Natu(u)rbrandmanagement

Cofinanciers / Kofinanzierer:
provincie limburg
Ministerium für Wirtschaft, Industrie, Klimaschutz und Energie des Landes Nordrhein-Westfalen

Partners/ Partner:
veiligheidsregio limburg-noord
IdF Institut der Feuerwehr NRW
Naturpark Maas-Schwalm-Nette Grenspark
Landesbetrieb Wald und Holz Nordrhein-Westfalen
Burggemeinde Brüggen
Niederkrüchten
Nettetal SEEN. STADT. UND MEHR.

Risico Index Natuurbrand (RIN)

Interreg
(Ko-)finanziert von der Europäischen Union
(Mede) gefinancierd door de Europese Unie
Deutschland – Nederland

Natu(u)rbrandmanagement

Cofinanciers / Kofinanzierer:

provincie limburg

Ministerium für Wirtschaft, Industrie, Klimaschutz und Energie des Landes Nordrhein-Westfalen

Partners/ Partner:

veiligheidsregio limburg-noord

IdF Institut der Feuerwehr NRW

Naturpark Maas-Schwalm-Nette Grenspark

Landesbetrieb Wald und Holz Nordrhein-Westfalen

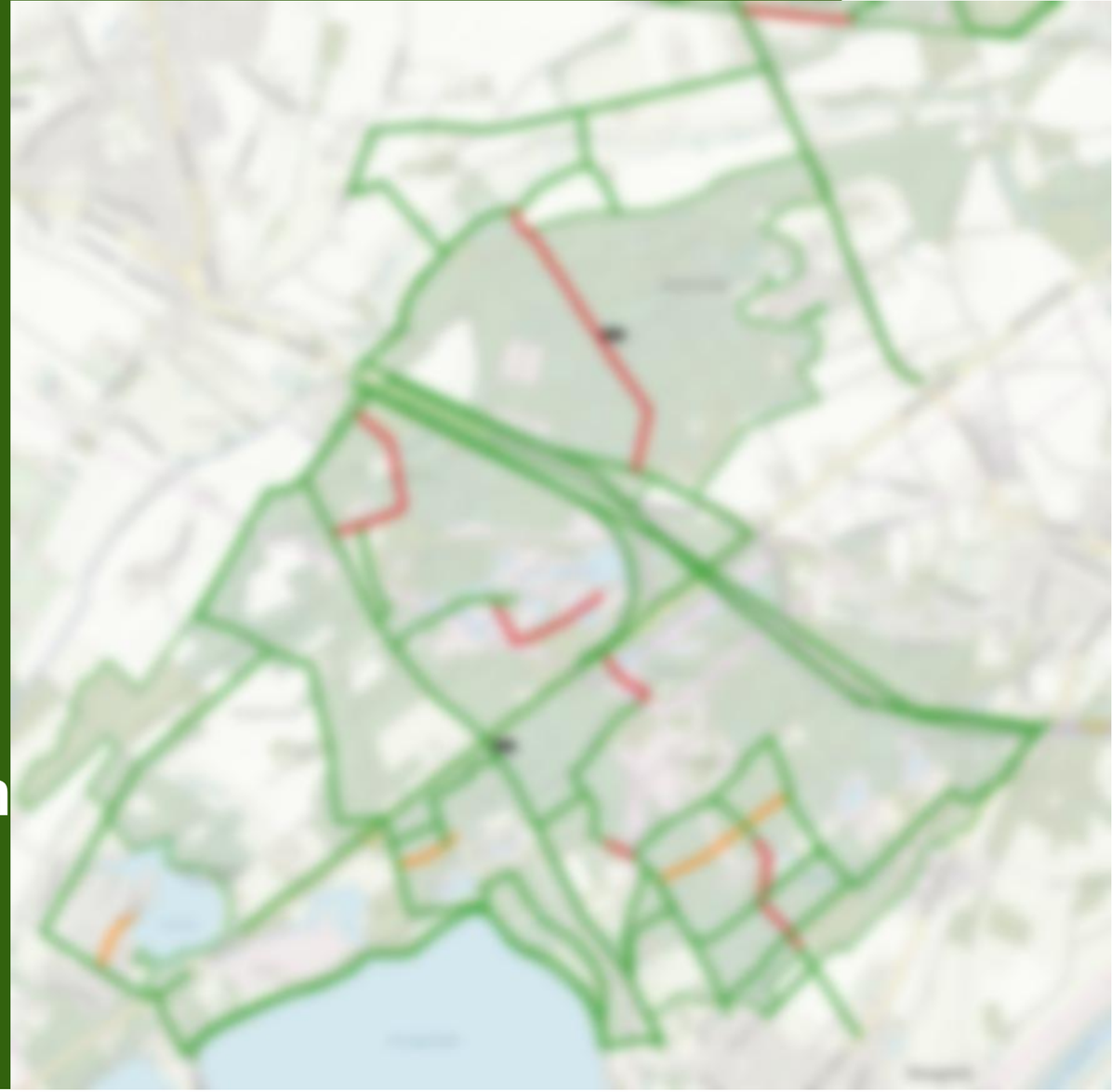
Burggemeinde Brüggen

Niederkrüchten

Nettetal SEEN. STADT. UND MEHR.

Analyse maatregelen:
Schouw rood-groen
Schouwapp 2.0:

- Geboorde putten
- Opstelplaatsen GWT
- Naaldhoutvrije zones
- Bereikbaarheid voertuigen
  - Ondergrond/Groen
  - Afsluitingen

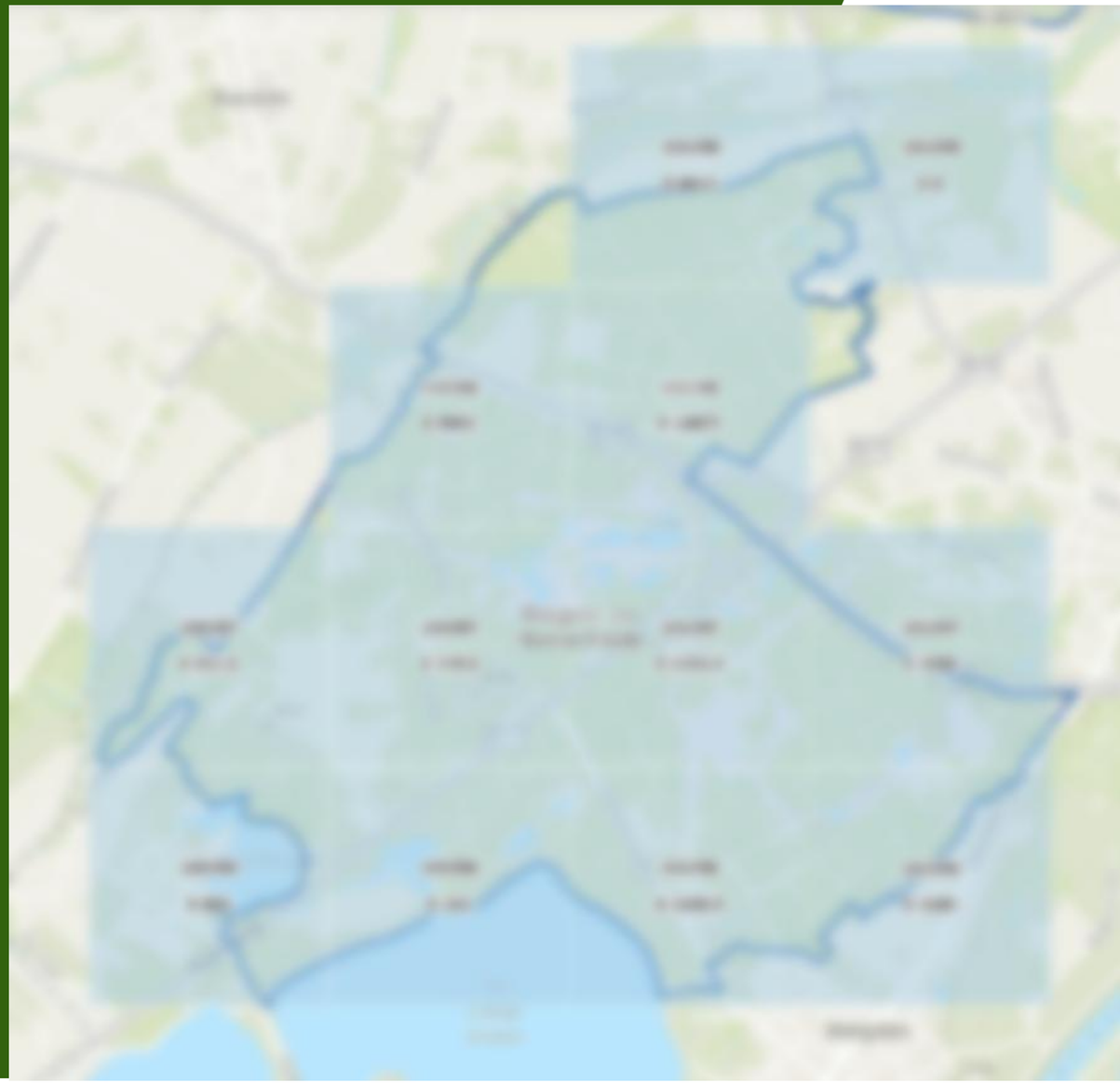

Interreg
(Ko-)finanziert von der Europäischen Union
(Mede) gefinancierd door de Europese Unie
Deutschland – Nederland
Natu(u)rbrandmanagement

Cofinanciers / Kofinanzierer:
provincie limburg
Ministerium für Wirtschaft, Industrie, Klimaschutz und Energie des Landes Nordrhein-Westfalen

Partners/ Partner:
veiligheidsregio limburg-noord
IdF Institut der Feuerwehr NRW
Naturpark Maas-Schwalm-Nette Grenspark
Landesbetrieb Wald und Holz Nordrhein-Westfalen
Burggemeinde Brüggen
Niederkrüchten
Nettetal SEEN. STADT. UND MEHR.

Output gebiedsanalyse:
-Noodzakelijke maatregelen
-Kostenraming per KM-hok

Interreg
(Ko-)finanziert von der Europäischen Union
(Mede) gefinancierd door de Europese Unie
Deutschland – Nederland
Natu(u)rbrandmanagement

Cofinanciers / Kofinanzierer:
provincie limburg
Ministerium für Wirtschaft, Industrie, Klimaschutz und Energie des Landes Nordrhein-Westfalen

Partners/ Partner:
veiligheidsregio limburg-noord
IdF Institut der Feuerwehr NRW
Naturpark Maas-Schwalm-Nette Grenspark
Landesbetrieb Wald und Holz Nordrhein-Westfalen
Burggemeinde Brüggen
Niederkrüchten
Nettetal SEEN. STADT. UND MEHR.

Prioritering maatregelen

1. voorkomen van (dodelijke) slachtoffers als gevolgd van een natuurbrand. Dit geldt zowel voor het gebied zelf als het effectgebied.
2. Het voorkomen van maatschappelijke impact door het beschermen van vitale infrastructuur
3. Het voorkomen van (onherstelbare) schade aan de natuur.

⇒ **Beslisboom inzet beschikbare middelen**
⇒ **Werkgroep BHH geeft advies**
⇒ **Consortium INTERREG NBM beslist**

Interreg
(Ko-)finanziert von der Europäischen Union
(Mede) gefinancierd door de Europese Unie
Deutschland – Nederland
Natu(u)rbrandmanagement

Cofinanciers / Kofinanzierer:
provincie limburg
Ministerium für Wirtschaft, Industrie, Klimaschutz und Energie des Landes Nordrhein-Westfalen

Partners/ Partner:
veiligheidsregio limburg-noord
IdF Institut der Feuerwehr NRW
Naturpark Maas-Schwalm-Nette Grenspark
Landesbetrieb Wald und Holz Nordrhein-Westfalen
Burggemeinde Brüggen
Niederkrüchten
Nettetal SEEN. STADT. UND MEHR.

Uitvoering maatregelen:

- Europese aanbesteding
- Uitvoering 2027

Interreg
(Ko-)finanziert von der Europäischen Union
(Mede) gefinancierd door de Europese Unie
Deutschland – Nederland
Natu(u)rbrandmanagement

Cofinanciers / Kofinanzierer:
provincie limburg
Ministerium für Wirtschaft, Industrie, Klimaschutz und Energie des Landes Nordrhein-Westfalen

Partners/ Partner:
veiligheidsregio limburg-noord
IdF Institut der Feuerwehr NRW
Naturpark Maas-Schwalm-Nette Grenspark
Landesbetrieb Wald und Holz Nordrhein-Westfalen
Burggemeinde Brüggen
Niederkrüchten
Nettetal SEEN. STADT. UND MEHR.

Trainen en oefenen - MONO

- Vrijwillige brandweer door terreinbeheerder in het veld
- Terreinbeheerders door brandweer ‘brandtheorie’

Interreg
(Ko-)finanziert von der Europäischen Union
(Mede) gefinancierd door de Europese Unie
Deutschland – Nederland
Natu(u)rbrandmanagement

Cofinanciers / Kofinanzierer:
provincie limburg
Ministerium für Wirtschaft, Industrie, Klimaschutz und Energie des Landes Nordrhein-Westfalen

Partners/ Partner:
veiligheidsregio limburg-noord
IdF Institut der Feuerwehr NRW
Naturpark Maas-Schwalm-Nette Grenspark
Landesbetrieb Wald und Holz Nordrhein-Westfalen
Burggemeinde Brüggen
Niederkrüchten
Nettetal SEEN. STADT. UND MEHR.

Trai

- Nede
- Hand
- Natt
- Fire
- Tege

Interreg
Deutschland – Nederland
Natu(u)rbrandmanagement

provincie limburg

Ministerium für Wirtschaft, Industrie, Klimaschutz und Energie des Landes Nordrhein-Westfalen

veiligheidsregio limburg-noord

Landesbetrieb Wald und Holz Nordrhein-Westfalen

IdF Institut der Feuerwehr NRW

Burggemeinde Brüggen

Niederkrüchten

Naturpark Maas-Schwalm-Nette Grenspark

Nettetal SEEN. STADT. UND MEHR.

KONB:
Natuurbrandmanagementplan – blauwdruk NL/DE

- Nieuwe versie met best practices
  - Meer aandacht voor effectgebied
  - Betere aansluiting op operationele slagkracht
  - Communicatiehoofdstuk

- Zijn er specifieke voorwaarden waar rekening mee gehouden moet worden?

Interreg
(Ko-)finanziert von der Europäischen Union
(Mede) gefinancierd door de Europese Unie
Deutschland – Nederland
Natu(u)rbrandmanagement

Cofinanciers / Kofinanzierer:
provincie limburg
Ministerium für Wirtschaft, Industrie, Klimaschutz und Energie des Landes Nordrhein-Westfalen

Partners/ Partner:
veiligheidsregio limburg-noord
IdF Institut der Feuerwehr NRW
Naturpark Maas-Schwalm-Nette Grenspark
Landesbetrieb Wald und Holz Nordrhein-Westfalen
Burggemeinde Brüggen
Niederkrüchten
Nettetal SEEN. STADT. UND MEHR.

KONB: Schouwapp 3.0

Landelijk verschillende GGA

Vier doelen:

- Operationele vertaling van actuele situatie in het veld ter ondersteuning van brandweerinzet.
- Zicht houden op uitvoering van besloten maatregelen in natuurbrandmanagmentplannen
- Samen naar buiten met dezelfde lens
- Plan voorbereiden voor aanbesteden voor uitvoeringsplan

Zijn er nog andere ideeën?

Interreg
(Ko-)finanziert von der Europäischen Union
(Mede) gefinancierd door de Europese Unie
Deutschland – Nederland
Natu(u)rbrandmanagement

Cofinanciers / Kofinanzierer:
provincie limburg
Ministerium für Wirtschaft, Industrie, Klimaschutz und Energie des Landes Nordrhein-Westfalen

Partners/ Partner:
veiligheidsregio limburg-noord
IdF Institut der Feuerwehr NRW
Naturpark Maas-Schwalm-Nette Grenspark
Landesbetrieb Wald und Holz Nordrhein-Westfalen
Burggemeinde Brüggen
Niederkrüchten
Nettetal SEEN. STADT. UND MEHR.

Nog vragen?
Noch Fragen?

Interreg
(Ko-)finanziert von der Europäischen Union
(Mede) gefinancierd door de Europese Unie
Deutschland – Nederland

Natu(u)rbrandmanagement

Cofinanciers / Kofinanzierer:

provincie limburg

Ministerium für Wirtschaft, Industrie, Klimaschutz und Energie des Landes Nordrhein-Westfalen

Partners/ Partner:

veiligheidsregio limburg-noord

IdF Institut der Feuerwehr NRW

Naturpark Maas-Schwalm-Nette Grenspark

Landesbetrieb Wald und Holz Nordrhein-Westfalen

Burggemeinde Brüggen

Niederkrüchten

Nettetal SEEN. STADT. UND MEHR.

Bedankt / Vielen Dank

voor uw aandacht

für Ihre Aufmerksamkeit!

https://nabram.eu

info@nabram.eu

Interreg
(Ko-)finanziert von der Europäischen Union
(Mede) gefinancierd door de Europese Unie
Deutschland – Nederland
Natu(u)rbrandmanagement

Cofinanciers / Kofinanzierer:

provincie limburg

Ministerium für Wirtschaft, Industrie, Klimaschutz und Energie des Landes Nordrhein-Westfalen

Partners/ Partner:

veiligheidsregio limburg-noord

IdF Institut der Feuerwehr NRW

Naturpark Maas-Schwalm-Nette Grenspark

Landesbetrieb Wald und Holz Nordrhein-Westfalen

Burggemeinde Brüggen

Niederkrüchten

Nettetal SEEN. STADT. UND MEHR.